

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Rutin

Gäller för: Västra Götalandsregionen

Innehållsansvar: Jörgen Andréasson, (joran), Strateg

Granskad av: Eva Lundh, (evalu27), Områdeschef

Godkänd av: Patrick Nzamba, (patnz1), HR-direktör

Giltig från: 2025-06-30

Giltig till: 2030-06-30

Rutin för Västra Götalandsregionens utbildningsuppdrag

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Inledning.....	3
Kvalitet och uppföljning	5
Handledning och produktion	6
Ansvarsfördelning.....	6
Relaterade dokument	9

Sammanfattning

Rutinen tas fram för att säkerställa att Västra Götalandsregionen (VGR) kan tillhandahålla kliniska utbildningsplatser av hög kvalitet och i tillräcklig omfattning för utbildningar inom hälso- och sjukvården. Rutinen är ett resultat av lagkrav och politiska beslut inom VGR.

Utbildningsuppdraget är en del i kompetensförsörjningen av hälso- och sjukvården inom VGR och bidrar till att säkerställa att det finns tillräckligt med kompetent personal inom verksamheterna. Detta är avgörande för att kunna upprätthålla en kvalitativ hälso- och sjukvård.

Rutinen klargör organisering och ansvarsfördelning inom VGR för att säkerställa att utbildningsuppdraget genomförs effektivt och att resurserna används på bästa sätt inom VGR.

Syftet med rutinen är även att integrera utbildningsuppdraget inom den ordinarie verksamheten.

Inledning

Hälso- och sjukvårdens tre huvuduppdrag är vård, forskning och utbildning. För att kunna ge alla invånare i Västra Götalandsregionen (VGR) en god och jämlik vård som bygger på aktuell evidensbaserad kunskap och forskning sker kontinuerligt arbete med att förbättra förutsättningarna för en framgångsrik forskning, utbildning, utveckling och innovation (FoUUI) som är integrerad i vården.

Utbildningsuppdraget är en del av huvuduppdraget utbildning och innefattar all regionfinansierad hälso- och sjukvård inklusive tandvård, oavsett i vilken regi den utförs. Det innebär att hälso- och sjukvården ska tillhandahålla kliniska utbildningsplatser av god kvalitet och i tillräcklig omfattning för de utbildningar som utbildar personal inom hälso- och sjukvård. Hälso- och sjukvårdens utbildningsuppdrag regleras i bland annat hälso- och sjukvårdslagen, tandvårdslagen, patientsäkerhetslagen och

nationella avtal/överenskommelser mellan staten och regionerna. Utbildningsuppdraget syftar till att säkerställa kompetensförsörjningen av personal inom hälso- och sjukvården. Utbildningsuppdraget är en strategisk aktivitet och en förutsättning för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning och skall ingå som en naturlig del i produktionsplaneringen. Utbildningsuppdraget är en förutsättning för att bedriva en kvalitativt hälso- och sjukvård. Av hälso- och sjukvårdslagen och tandvårdslagen följer bland annat att regionerna ska planera för att hälso- och sjukvården och tandvården kan bedrivas så att den uppfyller kraven på god vård. Med utbildningsuppdraget avses inte kompetensutveckling som sker för redan anställd personal, till exempel fortbildning.

Avgörande för att regionens kompetensförsörjning ska lyckas är att ledningen på samtliga nivåer i organisationen förstår betydelsen av och har kompetens att planera för och genomföra VGR:s utbildningsuppdrag. Ledningen ska vara involverad i såväl det strategiska som operativa arbetet med utbildningsuppdraget.

Utbildningsuppdraget skall på ett tydligt sätt integreras i verksamheterna. Det innebär att utbildningsuppdraget skall synliggöras och integreras i verksamhetens ordinarie utvecklingsstrategier och verksamhetsplanering. Detta för att kunna anpassas efter nya förutsättningar och behov inom hälso- och sjukvården. Detta innebär att utbildningsuppdraget även ska beaktas vid större verksamhets/organisationsförändringar såsom till exempel vid flytt av vård. Förvaltningsledningen ansvarar för att utbildningsuppdraget fullföljs inom den egna verksamheten.

Utbildningsuppdraget innefattar också en aktiv samverkan med lärosäten och andra utbildningsanordnare för att säkerställa att utbildningsuppdraget är framåtsyftande och anpassat till förändringar som kan påverka hur hälso- och sjukvården bedrivs i framtiden. Utifrån de geografiska skillnader som finns i VGR är ett kontinuerligt samarbete med samtliga utbildningsanordnare och

lärosäten inom Västra Götaland avgörande för att upprätthålla en god kompetensförsörjning inom hela VGR.

Kvalitet och uppföljning

Berörda verksamheter ska uppfylla fastställda kvalitetskriterier och tillhandahålla kliniska utbildningsplatser för de professioner som är verksamma vid förvaltningen.

Kliniska utbildningsplatser kan omfatta:

- studerande på vård- och omsorgsprogrammet, arbetsplatsförlagt lärande (APL)
- studerande på yrkeshögskolor, lärande i arbete (LIA)
- studerande på högskolor och universitet, verksamhetsförlagd utbildning (VFU)
- hälso- och sjukvårdspersonal med utländsk utbildning under kompletteringstjänstgöring
- andra professioner som har behov av klinisk utbildning inom hälso- och sjukvård

Dessutom finns utbildningstjänster inom till exempelvis:

- läkare under allmäntjänstgöring (AT)
- läkare under bastjänstgöring (BT)
- läkare under specialiseringstjänstgöring (ST)
- tandläkare under specialiseringstjänstgöring (ST)
- psykologer under praktisk tjänstgöring (PTP)

Berörda verksamheter tillsammans med studierektorer och utbildningschefer inom respektive förvaltning ansvarar för att de kliniska utbildningsplatserna håller den kvalitet och inriktning som myndigheter, VGR och utbildningsanordnare föreskriver och att målbeskrivningar och examenskrav för respektive utbildning följs, samt ansvarar för uppföljning till förvaltningsnivån.

För utbildningar på universitet, högskolor, gymnasier och yrkeshögskolor ska krav på utbildningsplatser och handledare följa de avtal som gäller mellan regionen och respektive

utbildningsanordnare. Uppföljning och granskning av utbildningens kvalitet ska ske i enlighet med nationella föreskrifter och av Västra Götalandsregionen fastställda modeller.

Handledning och produktion

För att uppnå den utbildningskvalitet som är nödvändig och uppfylla fastställda kvalitetskriterier krävs en god handledning. Handledare ska ha av regionen och utbildningsanordnare godkänd handledarutbildning och kompetens. Då handledning är ett viktigt och resurskrävande uppdrag är det angeläget att tid för uppdraget finns avsatt i verksamheten.

För att kunna tillgodose hälso- och sjukvårdens behov av kompetens i framtiden kommer utbildningsvolymerna för de utbildningar som avser personal inom hälso- och sjukvård sannolikt att utökas ytterligare. Det medför att utbildningsuppdraget kan komma att ta mer resurser i anspråk, vilket ställer stora krav på god planering och organisering av den kliniska utbildningen för en framgångsrik kompetensförsörjning.

Ansvarsfördelning

Utbildningsuppdragets VGR-perspektiv behöver ytterligare stärkas för att finna bättre former för ett effektivt resursutnyttjande av de resurser som avsätts till utbildningsuppdraget. Det finns därför behov av ett fortsatt regiongemensamt utvecklingsarbete kring utbildningsuppdraget. Regionstyrelsen har det övergripande och strategiska ansvaret för kompetensförsörjnings-, kompetensutvecklings- och utbildningsfrågor inom Västra Götalandsregionens verksamhetsområden om inte ansvaret vilar på annan nämnd. I sitt arbete ska regionstyrelsen beakta de beslut som den operativa hälso- och sjukvårdsnämnden fattar om finansiering av riktade utbildningsinsatser inom legitimationsyrken samt de bedömningar som den strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden gör av kompetensförsörjningsbehovet inom olika verksamhetsområden. Personalutskottet ansvarar för

övergripande personalfrågor såsom strategier för att möta framtida omställningsbehov vad gäller kompetens och bemanning inom regionens verksamheter och ska med ett framtidsperspektiv bevaka och initiera utvecklingsfrågor inom sitt kompetensområde. Reglemente för utförarstyrelse anger dess ansvar för bemannings och personalförsörjning av samtliga yrkeskategorier och att i samverkan med operativa hälso- och sjukvårdsnämnden och övriga styrelser inom hälso- och sjukvården trygga en långsiktig kompetensförsörjning. Regiondirektören har i uppdragshandling fördelat det strategiska ansvaret för kompetensförsörjning, kompetensutvecklingsfrågor och utbildningsfrågor till HR direktören som leder och samordnar utbildningsuppdraget inom VGR. Till hjälp i detta arbete finns en samordnande grupp för utbildningsuppdraget.

Samverkan med utbildningsanordnare är en viktig del i utbildningsuppdraget och behöver kontinuerligt utvecklas.

Exempel på samverkan är:

- regional samverkan (RGS) kring verksamhetsförlagd utbildning (VFU) inom akademisk vårdutbildning på grund och avancerad nivå
- regionala avtal mellan Göteborgs universitet och Västra Götalandsregionen om samarbete kring grundutbildning av läkare, tandläkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården/tandvården (ALF och TUA)
- gymnasieskola/vuxenutbildning, Yrkehögskola (YH), Vård- och Omsorgscollege
- regionalt avtal om verksamhetsförlagd utbildning (VFU) för studenter på psykologprogrammet vid Göteborgs universitet

Koncernledning hälso- och sjukvård ska ta fram långsiktiga prognoser samt stödja och följa upp förvaltningarnas utbildningsuppdrag genom:

- aktivt kommunicera regionens utbildningsuppdrag till förvaltningsledningarna och andra berörda aktörer, exempelvis genom strategiska planer såsom, Strategisk plan för forskning och utbildning, utveckling och innovation inom (FOUUI) inom Hälso- och sjukvård och tandvård i VGR, kompetensförsörjningsplan VGR med mera
- tillse att ha en regiongemensam ändamålsenlig och anpassad struktur och organisation för utbildningsuppdraget som understödjer samverkan med andra aktörer involverade i kompetensförsörjning, FOUUI och produktion av hälso- och sjukvård
- följa upp förvaltningarnas utbildningsuppdrag genom ordinarie uppföljningsprocess

På förvaltningsnivå ska utbildningsuppdraget genomföras genom:

- respektive förvaltningsledning ansvarar för att organisera verksamheten så att utbildningsuppdraget fullföljs och i planeringen av den ordinarie verksamheten ta hänsyn till utbildningsuppdraget så att det kan fullföljas enligt gällande krav och riktlinjer
- i produktionsplaneringen synliggöra och planera för utbildningsuppdragets resursbehov
- skapa förutsättningar för goda lärmiljöer
- utbildningsuppdraget är en del i verksamhetsplaneringen som dokumenteras i verksamhetsplanen.
- förvaltningen ansvarar för årlig uppföljning av volym och kvalitet enligt ordinarie process

På verksamhetsnivå/avdelningsnivå ska utbildningsuppdraget genomföras genom:

- chefen upprättar en plan för verksamhetens utbildningsuppdrag på kort och lång sikt och tar ansvar för att genomföra och följa upp den
- chefen i samråd med för uppdraget relevanta aktörer tillser att den pedagogiska och vetenskapliga miljön utvecklas
- chefen tillsammans med huvudhandledare/studierektor fungerar som stöd till handledare och skapa förutsättningar för studenthandledning d v s tid för planering, handledning, bedömning och reflektion
- chefen ansvarar för årlig uppföljning av volym och kvalitet enligt ordinarie process
- i planeringen synliggöra och planera för utbildningsuppdragets resursbehov
- skapa förutsättningar för goda lärmiljöer samt ansvar för ett bra bemötande av studerande
- utbildningsuppdraget är en del i verksamhetsplaneringen som dokumenteras i verksamhetsplanen

Medarbetaren

- alla medarbetare har ett ansvar utifrån sitt kompetensområde att medverka till att utbildningsuppdraget genomförs på bästa möjliga sätt
- alla medarbetare har också ett ansvar att ta hand om studerande, hjälpa till vid introduktion och uppdrag riktade mot utbildning

Relaterade dokument

- Strategisk plan för forskning och utbildning, utveckling och innovation inom (FOUUI) inom Hälso- och sjukvård och tandvård i Västra Götalandsregionen (SSN 2024-00448)
- Förslag till detaljutformning av Västra Götalandsregionens politiska organisation 2023 till 2027 (RS 2022-01294)

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

- Regiongemensam plan för kompetensförsörjning Västra Götalandsregionen (RS 2022-04948)
- Riktlinje kompetensutveckling och lärande i Västra Götalandsregionen (RS 2020-03747)

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Västra Götalandsregionen

Innehållsansvar: Jörgen Andréasson, (joran), Strateg

Granskad av: Eva Lundh, (evalu27), Områdeschef

Godkänd av: Patrick Nzamba, (patnz1), HR-direktör

Dokument-ID: RS8630-1138324516-204

Version: 1.0

Giltig från: 2025-06-30

Giltig till: 2030-06-30